

PETROZSÉNY és VIDÉKE

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI és VEGYES TARTALMU HETILAP. — MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP REGGEL.

A lap előfizetési ára:

Egy negyedévre 2 kor.
Fél évre 4

Egész évre 8 kor.
Egyes szám ára . . . 20 fil.

A lap szellemi részét illető közlemények a „Petrozsény és Vidéke” szerkesztőségéhez; az előfizetések pedig a kiadóhivatalhoz küldendők.
Hirdetések, valamint nyilttéri közlemények mérsékelt áron számíttatnak.

Március idusa.

Szeretteink születésének évfordulóját megünnepeljük. Mennyivel indokoltabb a magyar alkotmányos szabadság megszületése évfordulójának ünneplése.

Ez a dicsőséges ünnep március 15-ike, amely napon nemzeti Geniusz szabadságot hirdető szózata a „Talpra magyar” forrongásba hozta milliók szívet s a „Szabadság, Egyenlőség és Testvériség” érzete a magyar nemzet szent hitvallása lőn.

A nagy nap 59-ik évfordulóját megünnepeltük, országszerte. A nemzet ünnepének hatása alatt élénkebben hangoztattuk magyar voltunkat, mint szoktuk a szürke mindennapiasságban, amikor kiki a maga ugynévezett robotját végzi amitől nem igen ér rá az átlagember, hogy felhívás és buzdítás nélkül is eszmények felé forduljon s azokért lelkesedjék.

Már ezért az egyért is, hogy legalább időszakilag magyarabbá teszen bennünket: minden időkre szóló tisztelet és kivételesség érje március idusát! — Mert nincs nép kerek e földön, amelynek a nemzeti érzésre és az ebből fakadó nemzeti öntudatra olyan életkérdéses módon volna szüksége, mint nekünk.

Hisz nem igaz, hogy a haza egyszerű gyűjtőfogalom, amely közös törvények alatt s adott határok között élő embercsoportot jelent. A haza csak akkor igazi, ha hasonlít egy dobogó nagy szívéhez, amelynek minden érzése, öröme, fájdalma, vágya és ábrándja, minél közelebb azokéval, akiket annak a dobogó nagy szívének a vére táplál, s akik azért az egyetlen nagy szívért a magok vérét gondolkodás nélkül készek kiontani.

Minket, magyarokat, főképp az a reménység éltet, hogy lelkesedésünk lankadatlan ereje elegendő a milliók szívének abba az egy nagyszívbe beolvasztására. Amint a kifáradás és vele a tepsző közöny elérne bennünket: a nagy szív dobogása egyenetlenné válnék, s akkor veszedelem felé közelednénk.

Isten áldása tehát minékünk minden, ami hazafias érzésre buzdít s egyszersmind nemzeti cselekvésre kész.

Ebben a cselekvésber nagy feladatok várnak ránk állandóan. A lelki meggyőzésen és a közös érzések felkeltésén alapuló hódítás feladatai. Öntudatos, erős nemzeti munkára van szükségünk, amely nem csügged, s amely szívósan, bár türelmes szeretettel biztosítja, hogy annak az édes nagy szívének minden dobanása egyenletes legyen.

Aki ebben a munkában velünk tart, az édes testvérünk. Az a magyarság igazi katonája. Az a nemzeti öntudat megerősítője.

Mi növelheti jobban és teheti rendíthetetlené ezt az öntudatot, mint a siker? Az a siker, amelyet végül mindenki áld, mert mindenki nyer vele. Amelyért tehát dolgoznunk és táradnunk kell valamennyiünknek, akik magunkat igaz és hű magyaroknak valljuk.

A legkisebb sem kevés, amit a nemzeti célok érdekében teszünk. De amit elmulasztunk, az örök szemrehányással rágódhat lelkiismeretünkön, mintha csak édes anyánk iránt lettünk volna hünyösen közönyösek.

Csak az átkos, mindent megbénító közönyt irtsuk ki magunkból. Az emberszív legnagyobb kincsével ami Istentől való: meleg szeretettel ve-

gyük körül mindazt, ami a miénk s ami esetleg oltalomra szorul. A legkisebb nemzeti érték se vesszen el, legyen az akár csak egy vonás, egy jel, egy emlék, amiről egymásra ösmerünk, s ami bennünket jobban összeforraszt.

Nyelvünkben van legnagyobb erőségünk. Amit az elme gondol, amit a szív érez, annak tökéletes tolmácsa egyedül csak a nyelv. Általa maradnak meg a hagyományok; benne él tovább a nemzeti mult, amit hiven, hamisítatlanul s ferdeségek nélkül, ritkán őriz meg az idegen szív.

Ezt a nyelvet, apáink nyelvét, lelki községünk legmegbízhatóbb őst védendünk és erősítendünk kell folytonosan.

Emberi kötelességünk, hogy előre menjünk a haladás utain.

Még az egyszerű családban is megnyugvást kelt és örömet okoz a családbeliek hasonlósága. A nemzeteknek is megvannak a maguk családi vonásaik főképpen erkölceikben, szokásaikban, érzelmvilágukban, ami az egy nemzethez tartozókban a nemzeti öntudatot szüli.

Ahol ez nincs, ott csak több vagy kevesebb ember összekerüléséről lehet beszélni akár csak az összezsúrdult aranyasokról, akik ahányan vannak annyiféle huznak, de az érdek mégis a föld ugyanegy pontján tartja őket.

Minél inkább magyarok vagyunk a szó nemes, elfogulatlan értelmében; minél jobban kidomborodik lényünkön a nemzeti öntudat; annál bizonyosabban számíthatunk tiszteletre és elismerésre az egész kerek földön.

Minél jobban megtudjuk győzni az idegent, aki közénk kerül, hogy nemcsak pusztá szóval val-

„PETROZSÉNY ÉS VIDEKE” TÁRCZÁJA.

Színészet Vulkánban.

Vulkán nagyarányú fejlődésére elég világot vet az a körülmény, hogy immár a nagyfontosságú bányatelepen oltárt lehet építeni a magyarságnak, oltárt a hazafiságnak s az édes magyar nyelv ma már azok ajkán is zeng mint dal, mint vers, a kik annak hivatott és megbecsülendő művelői: a színészekén. Thalia papnői és papjai felültették sátraikat először — és erős a reményünk — nem utoljára Vulkánban is. Nemes gondolkodású emberek, akik a magyarság erős oszlopai e vidéken s kiknek minden gondolatuk az áldott hazai nyelv művelése, meghívták Miklósy színigazgatót társulatával együtt, hogy kellemesen eltöltsék azt a pár estét, amit itt szándékoznak tölteni. Az intelligens vulkáni közönség nemcsak megértette, de méltányolta is a kezdeményezés fontosságát. Vállvetve azon voltak, hogy a színészek nemcsak megélhessenek, de erkölcsi sikert is érheszenek el. Körülbelül hetven bérlettel biztosították a vulkániak az anyagiakat s szíves közvetlenségükkel pedig oda hatottak, hogy a kulturmissziót teljesítő dalos-lelkű emberek jól is érezték magukat. Az a hét előadás, amit itt rendeztek színészeink sikerrel járt. Reméljük, hogy többször, minden évben fogunk Vulkánban látni lelkes színész-csapatot, mely szívvel szíval segítségére lesz a magyarság, magyar nyelv megerősítése céljából azoknak a „nagyszívű, derék embereknek, akiknek ez irányban való becsületes működésükért a legnagyobb becsültetés és hála azok részéről, akik nagyfontosságúnak tartják a magyar kultúra megerősítését e vidéken.

*

Miklósy színigazgató társulata a Haring vendéglő nagytermében hétfőn kezdte meg hét estére terjedő vendégjátékát a Koldusgróf operettel. Bár diszle-

tével illenőzt kelteni az igazgató nem tudott, az előadással meg voltunk elégedve. A társulaton az este mintha fáradságot láttunk volna, az előadás kissé vontatott, bizonytalan volt s csak a második felvonás vége felé lendült neki, ami az utójátékban aztán jó összjátékká fejlődött. Színészeink közül Sz. Révész Helén kellemes hangú énekesnőnek mutatkozott be, az egyetlen volt, aki teljes jövedélvel játszotta és énekelte meg szerepét. Miklósy igazgató Slippelje kiváló alakítás volt, kár, hogy partnerei, különösen Fehérvári Etus darabosságukkal rontották azt, amit a direktor felépített. Szerdahelyi kellemes baritonját Blakewel szerepében igazán élveztük. Inke Bogumil gróffjából hianyzott az a bohémosság, ami ezt a szerepet oly igen jellemzi, utolsó jelenetében pedig nem találta meg az apa közvetlen, igaz hangját. A közönség lelkesen tapsolt a színészeknek, különösen a remek „kvekerhármas” után.

Március 5-én kedden a szépenéjű Milliárdos kisasszonyt adták zsufolt ház előtt. Az előadással igen könnyen végezhetünk. Miklósy igazgató (Turteltaub) és Nagy Kálmán (Feigenbaum) mókái nagy derűtséget keltettek. Sz. Révész Helén, mint Betsy igen jó volt. Szerdahelyi szorb hercege következetes kitűnő alakítás. Fehérvári Etus előadott „panama” kupléja pedig csak úgy uszott az izléstelenségben. Meg kell említenünk Inke és Aranyosi Bella játékát, kik egészen beleilleszkedtek a keretbe.

Szerdán (márc. 6-án), a poétikus szépségű „Harang” került bemutatásra. Nagy kár, hogy nem volt hozzá diszletük színészeinknek. E nélkül megse tudjuk érteni a helyzeteket. A csendes falu. Az országúti jelenet — országot nélkül —. Az előadás azonban elfogad-

ható volt. Miklósy Gábor Benedek tisztelendője bár átgondolt alakítás volt, de a szerep nem az ő egyéniségének való. Az előző előadások komikus selypítése itt sem hiányzott beszédéből, mozdulatai vigjátéki mozdulatok voltak s ez volt az oka, hogy a komoly jelenetekben is csak az első helyeket tudta lebilincselni, a karzat mulatott a templomtól való búcsúzáson. Zsófi szerepében Erdélyi Kornél kissé fiatal volt gazdaszónynak, bár bizonyos kellemes közvetlenséget nem tagadhatunk meg tőle. Előadott dalait megtapsolták. A többi szerep jelentéktelen s kis szerepéből csak Gáspár Jenő tudott valamit csinálni, ki a kisbíró alakjában tőrl metszett volt s ellenáthalatlan komikkal hatott.

Csütörtökön, 7-én Bernsteinnak „Tolvaj” c. színműve került színre kevés közönség előtt. Az előadást nagy mérséklettel adták színészeink s igyekeztek elfogadhatóvá tenni azokat a bizár gondolatokat, ami — bár a mai élet magyarzója — az ép érzésű emberre kissé bántóan hat. A darabbal bővebben nem foglalkozhatunk. Helyünk sincsen s tudósításunk keretét túl is haladná. Az előadásról azonban kijelentjük, hogy érdemes volt megnézni. Inke Richardja megálhatna nagyobb színpadon is. Ha ez a fiatal színész komolyan fog belemélyedni szerepeibe, jó színész válhatik belőle. Lőrincy Erzsika társulat drámai színésznője szinte szintén kinőtt a keretből. Bemutatkozása nagyon előnyös volt. Meglepő igaz hangjával, közvetlenségével. Különösen sikerült volt az a jelenete, amelyben férje sértegetéseit, vádjait, mely az ő tisztességére vonatkoztak, visszautasította. Szóval értékes munkát végzett s kár, hogy több eminens szerepben nem volt alkalmunk látni. Szerdahelyi (Zambault) úgy látszik nemcsak jó énekes, de

juk magunkat magyarnak, hanem hogy intézményeinket, életmódunkat, szereplésünket, munkásságunkat, magyar szellem lengi át; s hogy minden ami általunk támad, magyar izű és magyar zamatu: annál könnyebb elérnünk, hogy megbecsüljön bennünket, s ne csak muló érdekből vallja magát hazafinak a közénk települt, hanem annál a vágnál fogva is, ami az erős, öntudatos, szabad nemzetel való egybeolvadásra másképen ösztönzi mint ha bennünk csak egy, a maga bajával is csak bennán küzködő tehetetlen népecskél lát.

Ezeket a gondolatokat költi fel bennünk a nemzeti ünnep, amely az együvértartozás érzetének szálait erősíti, a nemzeti öntudatot fokozza, forrongásba hozza a lelkeket s cselekvésre hevit az imádott haza üdvéért.

A kömívesek szakszervezete felosztattott.

Andrássy Gyula gróf belügyminiszter felosztatta a kömíves segédek szocialista szakszervezetét. Tudvalevőleg hónapok óta harcban állnak az építőmesterek a Rómíves segédekkel. A mult évben hiába egyeztek meg, a nemzetközi szocialista segédek viselkedése tarthatatlan volt. Egyszerűen lehetetlenné tették az építkezést. „Amerikáztak”, vagyis alig dolgoztak valamit, emellett viselkedésük a mesterekkel és vállalkozókkal szemben tisztára ellenségeskedés számba ment. Így a mesterek beszüntették a munkát. Az építkezés mondhatni ország-szerte megakadt, a lakásdrágaság hihetetlen fokra hágott a legtöbb helyen.

Hónapok óta tartott ez az áldatlan viszony. A belügyminiszter türelemmel várta a fejleményeket, a helyzet azonban nemcsak nem javult, hanem napról-napra tarthatatlanabb lett.

A dolgozni akaró munkásokat iszonyu terrorizmus alá helyezték. Akik akarták felvenni a munkát, azokat mindenféle süpredéket kicsőditve, lepökdösték és a munkától elriasztották. Mäskor is a békés munkásokat megtámadták. Sajnos, a véres összeütközések sem hiányoztak.

Emellett pusztított a munkások soraiban a kívándorlásra való csábítás. Nem hagyták a családos embereket dolgozni, hogy azután az éhségbe kergetett emberek martalékaúl essenek a lelketlen csábítóknak.

Ez és sok más dolog teljesen tarthatatlanná tette a helyzetet. Ugy, hogy a belügyminiszter elérkezettnek látta az időt arra, hogy a szakszervezetet feloszlassa és a további terrorizmusnak véget vessen.

A munka szabadságát jövőben a hatóság teljesen

meg fogja védelmezni. Akik kenyerüket becsületes munkával és tisztességes uton meg akarják keresni, ezentul megkereshetik. Nem kell senkinek hazáját a lázítók és izgatók miatt elhagyni.

De aki tovább is sztrájkolni akar, teheti. Csak más emberek szabadságát ne kísérelje meg veszélyeztetni, mert a belügyminiszter ezen a téren aligha ismer tréfát.

Most az építőmestereken a sor, humános feltételekkel megszüntethetik a viszálykodást. Munkát, becsületes támogatást követelhetnek munkásaiktól, az izgatást saját vállalataikban nem tartoznak eltűrni, egyebekben legyenek ők is elnézők és megbocsátók. Hogy ez a készség megvan bennük, örömmel látjuk már is kibocsátott, felhívásukból.

Ez volt a célja az építőmesterek országos kongresszusának.

Többször megirtuk már, hogy ezek a szakszervezetek a terrorizmus különféle fegyvereivel valósággal zsarnokai a hiszékeny munkástömegeknek. Azon dogma alapján, hogy a cél szentesíti az eszközöket, ezek a szakszervezetek hatalmi törekvéseik alá rendelték a munkásokat és minden eszközt felhasználnak arra, hogy a munkásokat a maguk támogatására leköссék. A belügyminiszter rendelete szomorú világot vet ezekre az eszközökre. Szó van arról, hogy a kömíves szakszervezet különféle címeken pénzüsszegeket szedett tagjaitól és azokat, akik vonakodtak fizetni, egyszerűen megakadályozták abban, hogy munkába álljanak. Ezenkívül a vidékről érkezett munkásokat arra kényszerítette, hogy csak a szakszervezet útján vállalhassanak munkát. Mindezeket konkrét panaszok gyanánt hozták tudomására a belügyminiszternek, aki az előzetes vizsgálat során beigazoltaknak találta a vádakát. A most megindult vizsgálatnak már az a célja, hogy a panaszok kétségtelen valódisága esetén indító okául szolgáljon a szakszervezetek általános megszüntetésének.

Ugy látszik, hogy a belügyminiszternek ez az intézkedése egyuttal bejelentése az egész vonalon való purifikációnak. Ha ez igaznak bizonyul, ugy Andrássy Gyula gróf belügyminiszter méltán rászolgál ezért az erélyes lépéseért az egész magyar társadalom elismerésére.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Március 15.** A szabadság vívmányok nemzeti ünnepét, március 15-ét hazafias lelkesedéssel ünnepelte Petrozsény közönsége. A középületeken s számos házon nemzeti zászlót lengetett a hideg szél. Mintha nem rügy-fakasztó március, hanem december volna, ugy ropogott a hó a járókelők talpa alatt. De a lelkesedés nemes hevületét a dermesztő hideg nem befolyásolta. Az ipar-

testület diszszárlója alatt, a bányatársulati teljes zenekar indulói mellett vonult d. e. 9 órakor a róm. kath. templomba, hol az ünnepi szent misét Buday János plebános celebrálta s a Hymnus eléneklése után a csatlakozott közönséggel szaporodott menet az ev. ref. templomba vonult, hol Kósa Mihály lelkész tartott magas röptü ünnepi szónoklatot s megható imát mondott, majd az izraelita templomban tartott isteni tiszteleten Leitner József h. rabbi szép alkalmi szónoklata s imájával és a Hymnus eléneklésével ért véget az egyházi ünnepség. A róm. kath. templomban a tanuló ifjuság részt vett az istentiszteleten s képviselve voltak a hatóságok, hivatalok és testületek. Az összes elemi iskolákban és a zárda iskolában délelőtt tartott ünnepségen magyarázták meg a növendékeknek a nemzeti ünnep jelentőségét s voltak hazafias énekek és szavalatok. A petrozsényi főgimnázium d. u. 3 órakor tartott hazafias ünnepének programja volt: 1. „Hymnus” énekelte a főgm. énekar. 2. „Alkalmi beszéd” tartotta Derzi Ödön főgm. tanár. 3. „Talpra magyar” szavalt Tantó Gyula VI. o. t. 4. „Népdalok” Dománfítól, előadta a főgm. zenekar. 5. „Petőfi, a szabadság költője” irta és felolvasta Bazilly Mihály VI. o. t. 6. „Kossuth nótá” előadta főgm. énekar. 7. „A nemzethez” Petőfítől, szavalt Farkas Gerő V. o. t. 8. „Kuruc nóták” hegedűn előadta Berkovits D. V. o. t. (Kinek szép játéka, kitünő technikája elragadta a díszes közönséget.) 9. „A rab oroszlán” Petőfítől, szavalt Dombora Kálmán VI. o. t. 10. „Népdalok” előadta a főgm. énekar. 11. „Ünnepi induló” Dománfítól, előadta a főgm. zenekar. Este társas vacsora volt a kaszinóban, a vasúti étteremben és özv. Berger A.-né vendéglőjében. Mindenütt szép számú intelligens közönség vett részt lelkesedést keltettek a szebbnél szebb hazafias pohárköszöntők. A kaszinóban asztalbontás után tánca perdült a fiatal-ság s hajnal közeledteig ropták jó kedvel, kitarótan.

† **Dr. Schnegon Károly**, budapesti ügyvéd hosszas szenvedés után meghalt 47 éves korában; Baján temették el a család sírjában. Az elhunyt édes testvére volt özv. Koffran Ignác — Schnegon Ilkának, a helyi állami népiskola tanítónőjének és Borostyán Béláné, Schnegon Vilmának, a dévai állami polgári leányiskola igazgatójának. Rajtuk kívül nagyszámú családját siratja az elhunytat, aki Petrozsényben gyakrabban időzött s az itteni intelligens körök előnyösen ismerték.

— **A lupényi ev. ref. egyházközség** — mely több mint 1300 lelket számlál — a megüresedett főgondnoki állásra folyó hó 10-én tartott közgyűlésén közfelkiáltással Jancsó Lajos ny. m. kir. adóhiv. ellenőr, közs. adókezelőt választotta meg. Az ünnepélyes beiktatást Kósa Mihály beszolgáló lelkész végezte, emelkedett hangú ima után szép beszédben esetenve az új főgondnoknak a reá várakozó fontos feladatokat. Az eskü letétel után Jancsó főgondnok megható szavakkal mondott köszönetet a belé helyezett bizalomért.

— **Az országgyűlési képviselő választók** közé a petrozsényi községi választók (fűst után) két választót választanak f. hó 19-én délelőtt 8 óráttól kezdődőleg a községházánál beadható szavazatlappal.

— **A jószágösszeírás.** Legelő-szabadítás, a szabad marhamozgalom beállta előtt az idén az egész országban össze fogják írni a hasznos házi állatokat: a szarvasmarhát, lovat, szamarat, öszvért, sertést, juhót és kecskét. Az összeírást a földmívelésügyi miniszter rendelte el. De nehogy ebben az összeírásban valami új adó kivetését sejtjük, mert arról szó sincs. Az összeírást a miniszter, a gazda, helyesebben az állatot tartó összes nép érdekében rendelte el. Pontos számbavevessel tudnunk kell, hogy egy-egy vidéken mennyi a szarvasmarha, a ló és a többi jószág? Tudni kell pedig azért, hogy a földmívelésügyi kormány irányítani tudja az állattenyésztést. Egy vidéken piros-tarka marha, másutt a pinzgau, az Alföldön a magyar faj van. De az se tisztán, hanem összekeverve, ami a fajták elkorcsosulására vezet. Ezen mind segíteni lehet, ha a kormány az összeírásról a tényleg mutakozó veszedelem jeleit meglátja. Azután sok helyen eladogatják a borjút, nem nevelnek tinót, emiatt jó öszökből van hiány. Sok helyen nincs sem elég számú, sem elég jó apa-állat. Mind ezeknek az alapos megtudására az összeírással tehát számba veszik a házi állatokat koruk, fajtájuk, nemük (ivaruk) szerint. Ha az összeírás minden helyen lelkiismeretesen megtörtén, akkor hű képet kapnak az országos számvetésnél és a kormányoknak meg lesz a maga biztos kalauza, hogy ezen vagy azon a táján az országnak a nép érdekében mit kezdjen az állattenyésztés javítása dolgában.

kellemes társalgó színész is. Fekete Pál kissé vontatottan, fáradtan játszott: voltak azonban jelenetei, ahol szívesen hallgattuk ezt az huszonöt év óta Thalia kenyerét evő színészt. Miklósy Aladár nem tudta, mit csinál és Aranyossi Bella — bosszantóan be volt rekedve.

Rab Mátyás ment pönteken kevés közönség előtt. A gyönyörű muzsikájú darab megérdemelte volna pedig a nagyobb érdeklődést. Jó előadásban is került színre, csak az volt a kár, hogy anyiféle és oly összhangtalan kosztüm volt a színpadon, hogy az ember magát legalább is Afrikába képzelte, hol annyi a papagály. Egyébként az előadás mint mondtuk jó volt s különösen meg kell emlékeznünk Sz. Révész Helén Gittáját, ami poétikus alak volt. Nem nagy terjedelmű, de kellemes hangját valami sima zománc vonta be s remek szerelmi dala után nagy tapsot kapott. Miklósy igazgató Codik hitközségi szolgája kissé tulzott volt. Szerdahelyi ma elemében volt. Mélységesen lágy baritonja különösen a holdat üdvözlő dalban érvényesült. Jók voltak Fehérvári Etus, Nagy Kálmán és Aranyossi Bella is, aki — sajna — ma is be volt rekedve. N. Török Margit körültekintő betanításainak köszönhető, hogy a kar kifogástalanul énekel.

Általános érdeklődéssel várta a szombat esti előadást, a „Vig özvegyet” a közönség, s méltán, mert Lehár muzsikája buja szépségével valóságos dallam-zápor. Színészeink igyekeztek is megfelelni a kívánalmaknak, ami nagyrésztben sikerül. Az alakítások jellemzések voltak. Miklósy direktor selyp követségé irtokna jó figura volt. Révész Helén Valencieméje nemcsak bájos jelenség, de feltékenykedő szerepében közvetlen volt. Remekül előadott énekszámait után valóságos taps-vihar hangzott fel. Jó volt Nagy Kálmán,

(Zéla Mirkó báró) Inke Rezső (Danilovics gróf). Szerdahelyi-nek ma kissé fátályozott volt a hangja s bár férfias volt, énekével nem tudott olyan hatást keltetni, mint az előző estéken. A kar kifogástalan.

Vasárnap délután fél helyárrakkal a Mádi zsidó ment közepes előadásban, kedv nélkül. A résztvevő hallgatók — nagybárra gyermekek — azért jól mulattak a vaskos tréfákon és mókákon.

Este „Gül-Baba”. Az előadásról jobb lenne nem is írni. A diszletek kopottak és az előadókon valami olyan féle izgatottság, ami lehetetlenné tette az egész előadást. A címszerepet az igazgató helyett Fekete Pál adta, nagy önmegtagadásal, de elég sikerrel, az ő szerepét pedig Gáspárvette át. Szerdahelyi, mint Kucsuk Ali unottan játszott. Inke Rezső Mujkója még talán a legjobban megjátszott (majdnem agyonjátszott) volt, akinek dalait megújrázták a nagyszámban megjelent karzati élvezők. Sz. Révész Helén Leilájáról ha megemlítjük, hogy kifogástalan alakítás volt s s hogy a diszletek pogányul öcskák s a rózsák minden, csak épen nem rózsák voltak, tudósításunkat be is fejeztük.

Miklósy direktor társulata Hátszegen fogja mulatni a közönséget egy hétig játékaival, onnan Vajdahunyadra mennek, hol virágvasárnapig maradnak. A társulat akkor teljesen feloszlik, amennyiben csak a Miklósy család, Lőrinci Erzsé és Fehérvári Etus maradnak együtt, a többiek más társulathoz szerződtek: Inke Szekesfehérvárra fog menni. A direktor kijelentette, hogy a jövő szezonban nem fog visszajönni az erdélyi b. kerületbe, hanem valamelyik délmagyarországi kerület igazgatóságát fogja kérni. Így hát a jövő évben nem lesz alkalmunk Miklósy igazgató jó előadásaiban gyönyörködni.

K.

— Az „Emke” szálloda kibővítése. Évek óta érezhető Petrozsényben vendégfogadók elégtelensége. Az egyedüli szállodának a Barcsay-féle Wagner szálló volt mondható, ahol összezsúfolva sem lehetett számtalan-szor az idegeneknek helyet szorítani. Az „Emke”, a rég idejét mult »Bukarest» szálló új tulajdonosai Ullmann Lipót és Schaffer Mihály az épületet nemcsak modern stílusban átalakították, hanem új építkezéssel kibővítették a kor igényeinek megfelelően berendezve gondoskodnak az idegen forgalom emeléséről. Egyben a katonáknak Sándor által tervezett szép emeletes épület Petrozsény központjának is díszére válik.

— Lakáshiány Petrozsényben. Aligha van az országnak még egy városa, vagy községe, ahol a lakáshiány annyira érezhető, következésképpen a lakás olyan drága volna, mint Petrozsényben. Pedig nem mondható, hogy nem volna meg az építkezési kedv. Még valóságos tél van nálunk, s már is több bérház építése iránt folyamodtak engedélyért. A hatóság minden kitelhető módon elősegíti az építkezést, sőt a helybeli és vidéki pénzintézetek is készséggel adnak építkezési kölcsönöket, előnyös feltételek mellett. Akinek telke, vagy egyébként módja van lakásokat építtetni, gyümölcsözőbben s biztosabban nem fektethet be tőkét, mintha lakásokat építtet. Több esetet tudunk, hogy még az építési terv el sem készült, már valósággal versenyeznek a lakásokért s évekre olyan lakbért biztosítanak, hogy akik kölcsönből építtettek, azoknak a lakbér 10—12 év alatt az építési kölcsönt és kamatait törleszti, ami üzleti szempontból olyan előnyös, melyről jobbat kívánni sem lehet. Az cselekszik tehát helyesen, aki — ha módjában van — lakásokat építtet, mert a lakást keresők folyton özönlenek Petrozsénybe és legközelebb szükséges a kir. járásbíró, telekkönyvi hivatal, adóhivatal tisztviselői s alkalmazottai részére lakásokra, sőt a főgimnázium tanárok száma is szaporodni fog s most a rendelkezésre álló lakások a már létező igényeket sem elégítik ki.

— Gergely megrázta a szakállát. Kedden volt Gergely. A néphit szerint, ha ezen a napon hó esik, azt mondják: „Gergely megrázta a szakállát.” A tél kiadta a mérgét s nem lesz többé hó. Az idei tél azonban már többször rácsófolta a százados tapasztalaton alapuló közmondásra. Most is havazott nemcsak kedden, de még lapunk zártkor is. A Zsilvölgynek téli képe van. A hegyeket és az egész völgyet vastag hóréteg borítja. E hó 21-én beköszönt a naptár szerint is a tavasz, a mikor már visszazoktak tért a fecskék, meg a golyák. El sem képzelhető olyan enyhe időjárás, hogy még hetek múlva is felengedjen a föld kérge, a vizek vastag jégpáncélja s elolvadjon a hó, amely Gergely szakállából vastag takarót hullatott nálunk a tájra. Elmondhatjuk, hogy az idei március ugyan szépen becsapott bennünket. Mosolygó napsugárt vártunk már a hónap elején s tessék! Hó, mindenütt fehér, hideg hó. A mozdító dalosnak már mutogatni kellene sarga fejcskékét s dideregve húzódik meg szegény a fagyos takaró alatt. Még csak álmodni se mer madár-dalról. Még csak álmodni se szabad kedves márciusi estéről, mikor pásztor-síp hangot, kedves méla dalt hoz feléje az esti szellő. A téli gunya fel fér az embernek is. És viseljük is és sóhajunk: Kedves tavasz, jöjj a márciussal, jöjj és hozd a megváltást virágnak, embernek egyaránt. Hogy költözzék a szívünkbe boldogság, dal és szerelem. Szerelem, amiben van a megváltás, amiben egy élet van és megújulás.

— A hüberiség volt a középkori élet minden mozanatának a rügője, szabályozója. A hüber-világ összes szokásait, törvényeit érdekesen adja elő az Endrei Zoltán-féle Világ Történelmének 6. heti száma, melynek szép színes műmelléklete Szaladin-t ábrázolja. Aki műveltségét történeti ismeretekkel akarja fejleszteni annak az Endrei-féle Világ Történelmét azért ajánlhatjuk, mert annak könnyű érdekes előadása és szép képei mulattatva csempészenek az olvasóba sok tudást, mutatóvánszámot annak, aki kér ingyen és bérmentve küld a Világ-történelme kiadóhivatala Budapest, VI. Eötvös-utca 26/D.

— Veszedelmes skí-kirándulás. Az év minden szakában találunk a kirándulók, vagy sport-kedvelők valami vonzót ami párját ritkító vidékünkben. Telen, nyáron, máshol alig létező vonzó körülmény okozza, hogy felkeresik völgyünket távol vidékekről. Legutóbb skí-kirándulást tett innen a 28. vadászszázalój egy őrző-rata lábszánon, s olyan állapotban érkezett f. hó 3-án Nagyszebenbe, hogy azonnal a helyőrségi kórházba kellett a katonákat szállítani. Az őrző-rata február 28-án indult el Petrozsényből és a Zsilvölgyön, továbbá a 2180 méter magas Piatra Albán és több más magas hegyen

és mély szakadékon keresztül tartott Nagyszeben felé, ahová elsején kellett volna megérkeznie. Utjukban rettenetes hóvihár és köd lepte meg a katonákat, amely két teljes napig feltartoztatta őket. Az őrző-rata két teljes éjszakát volt kénytelen a szabadban tölteni egy olyan erdőben, amelyet két és fél méter magas hó borított. A negyedik napon már elfogytak a kis expedíció élelmiszerei s ettől kezdve az éhséggel is kellett küzdeniük. Csak a tapasztalt tisztok energiájának és a legénység kitűnő felszerelésének főképpen pedig Maderspach Viktor bámulatos ügyességének volt köszönhető, hogy céljukhoz egyáltalán el tudtak érkező. Az őrző-rata parancsnoka Knappek Ferenc főhadnagy volt, tagjai pedig a következők: Rehner Károly hadnagy, Bocicarin Aurél tiszthelyettes és öt legény a zászlóalj-ból. Hozzájuk csatlakozott Petrozsényben Maderspach Iszkronyi földbirtokos is. A két tiszt keze, lába elfagyott s a legénység is igen sokat szenvedett. Az orvosok remélik azonban, hogy a fagyási sebeket operatív beavatkozás nélkül is meg tudják gyógyítani.

Felelős szerkesztő: Zádory Károly.

Kiadótulajdonos: Figuli Antal.

Sz. 1615/907. tkkvi.

Árverési hirdetmény és feltételek.

A hátszegi kir. járásbíró, mint tkvi hatóság dr. Rosenberg Ignác ügyvéd által képviselt Budea Dán a Ilini végrehajtónak kk. Dobré Péter és György végrehajtást szenvedő elleni végrehajtási ügyében az árverést végrehajtónak 175. kor. 42 fill. tőke, 28 kor. 40 fill.-ben megállapított eddigi a jelen kérésért 23 koronában megállapított költség iránti követelése kielégítése végett a dévai kir. törvényszék a puji kir. járásbíró területén fekvő végrehajtást szenvedőnek a petrillai 27 sz. tkben a 1 rdsz. 224 hrsz. kaszálóból $\frac{3}{4}$ rész jutalékra 9 kor. 75 fill., a 2 rdsz. 247. 248. hrsz. kaszálóból $\frac{3}{4}$ rész jutalékra 18 kor. 75 fill., a 3 rdsz. 469. 471. 472. 475. 476. 478. 482. hrsz. kaszáló kert és szántó $\frac{3}{4}$ rész jutalékra 174 kor., 4 rdsz. 1243. hrsz. legelőből $\frac{3}{4}$ rész jutalékra 40 kor. 50 fillér, 5 rdsz. 1267. 1268. 1269. 1270. 1271. 1272/a. szántó és erdőből $\frac{3}{4}$ rész jutalékra 530 kor. 25 fill., 6 rdsz. 1906. hrsz. kaszálóból $\frac{3}{4}$ részt jutalékra 78 kor., 8. rdsz. 2219. hrsz. kaszálóból $\frac{3}{4}$ r. jutalékra 75 kor. a 9 rdsz. 2245. hrsz. kaszálóból $\frac{3}{4}$ r. jutalékra 2 k. 25 fill., 10 rdsz. 2252 hrsz. kaszálóból $\frac{3}{4}$ rész jutalékra 9 kor. 75 fill. 11 rdsz. 2272. hrsz. kaszálóból $\frac{3}{4}$ rész jutalékra 2 kor. 25 fillér 13. rdsz. 3052. hrsz. kaszálóból $\frac{3}{4}$ rész jutalékra 21 kor. 14 rdsz. 3060. 3064. 3067. hrsz. kaszálóból $\frac{3}{4}$ rész jutalékra 32 kor. 25 fillér, 15. rdsz. 3077. 3079. hrsz. kaszálóból $\frac{3}{4}$ rész jutalékra 34 kor. 50 fillér 16. rdsz. 6419. hrsz. kaszálóból $\frac{3}{4}$ rész jutalékra 30 kor., 17 rdsz. 6426. hrsz. kaszálóból $\frac{3}{4}$ rész jutalékra 30 kor. 75 fillér 18. rdsz. 7054. hrsz. kaszálóból $\frac{3}{4}$ rész jutalékra 36 kor. 19 rdsz. 7061. 7064., 20 rdsz. 7115. 7117. hrsz. kaszálóból $\frac{3}{4}$ rész jutalékra 105 kor. 21 rdsz. 7122. hrsz. kaszálóból $\frac{3}{4}$ rész jutalékra 45 kor. 22 rdsz. 7129. hrsz. kaszálóból $\frac{3}{4}$ rész jutalékra 22 kor. 50 fillér, 23 rdsz. 7534. hrsz. kaszálóból $\frac{3}{4}$ rész jutalékra 25 kor. 50 fill., 26 rdsz. 7565. 7569. hrsz. kaszálóból $\frac{3}{4}$ rész 105 kor., 27 rdsz. 7576. hrsz. kaszálóból $\frac{3}{4}$ rész jutalékra 25 kor., a 25 rdsz. 7562. hrsz. kaszálóból $\frac{3}{4}$ rész jutalékra 18 kor., 31 rdsz. 1915/1. hrsz. kaszálóból $\frac{3}{4}$ rész jutalékra 367 kor. 50 fill. 32. rdsz. 7545/1. hrsz. kaszálóból $\frac{3}{4}$ rész jutalékra 38 kor. 25 fill. összesen 1931 kor. 50 fillér kikiáltási árban rendszeresített részletekben elrendeli azonban a C. l. a. Dobré Györgyéné sz. Árdeleán Vaszia és C. 17 alatt özv. Dobré Mosik Györgyné sz. Dionye Aniska javára bekebelezett szolgalmijogok fentartása mellett.

Az árverésre határnapul 1907. évi május hó

13-ik napjának d. e. 10 óráját Petrilla község házához kitűzi.

Árverezni szándékozik tartoznak minden egyes ingatlan kikiáltási árának 10%-át készpénzben vagy ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni.

3. Vevő köteles a vételért két egyenlő részletben és pedig az első az árverés napjától számított 30 nap alatt, a másodikat ugyanazon naptól számított 45 nap alatt minden egyes vételári részlet után az árverés napjától számítandó 5% kamatokkal együtt a hátszegi kir. adóhivatal, mint bírói letéti pénztárnál befizetni.

4. Vevő köteles az ingatlanokat terhelő és az árverés napjától járó kincstári adókat és átruházási illetékeket viselni.

5. Vevőnek a vételi bizonyítvány az árverés jogerőre emelkedése után fog kiadatni mikor is a megvett ingatlan birtokába léphet, de a tulajdonjog javára csak a vételár és kamatainak lefizetése után fog bekebelezetni.

6. Ezen hirdetmény és feltételek a hivatalos órák alatt a tkvi. hatóságnál és Petrilla község előljárásiágánál tekinthetők meg.

7. Az elrendelt árverés a fenti tkjben feljegyeztetni rendeltetik.

A kir. járásbíró, mint tkvi. hatóság.

Hátszeg, 1907. február hó 21-én.

Csiszér Gábor,
kir. albíró

Uj üzlet.

Petrozsényben a fő-utcán Gruber-féle házban

butor és kárpitos

műhelyt nyitottam, hol kárpitos munkák javítását jutányos áron eszközölök.

Goldstein Albert,
kárpitos és butorraktáros.

ÉLŐKERITÉS.

GLEDITSCHIA, ÉLŐSÖVÉNY.

Bármily talajban gyorsan fejlődik, sűrű, nagy töviseivel embernek és bármily állatnak ellentáll, kitart 70—80 évig, nevelhető oly sűrűn, hogy apró csirke, malac stb. sem mehet át; ez a legolcsóbb örökös áthatatlan kerítés. Főelőnye még az is, hogy egész május közepéig a legjobb eredménnyel ültethető, mert a csemeték felásva jeges pincében tartatnak. Ezer darab 12 korona, rendszeren ültetve 50 méter kerítéshez elég. Nyomatott ültetési és kezelési képes utasítást minden rendeléshez adok. Akinek előkerítés nem felel meg, szállíthatók sodronyszövetet, a legtekélyesebb gyártmányt, olcsón 100, 150 és 200 cm. széleset.

Szőlőlugas

minden háznak legszebb dísz, egy gyűjtemény 8 fajból 20 tő, egy tő 2—300 fűrtöt terem.

Szőlőoltványok

tablás ültetések és hiányok pótlására, 60 legkiválóbb bor és csemege-faj, szigorúan valódi, tökéletes forradásu és fajtisza, dugyökertű példányok.

Delaware sima vessző, minden szál megfakad, csak az a legnemesebb faj, melyből én 18 év alatt 40 holdat ültettem, 35 hektót terem holdanként, bora edes, erős, oltni, permetezni nem kell és kezeléséhez semmi tudomány sem kell ezért ellensége sok tudományos szőlőintéző.

Bővebb leírást és képes árjegyzéket tanulságos tartalommal és mindenhez teljes tájékoztatóval ingyen és bérmentve küld:

NAGY GÁBOR szőlőnagybirtokos, Nagy-Kágya, Levelezés minden nyelven.

FISCHER ÉS TÁRSA NAGYENYED Alsó-Fehér megye.

100 KAT. HOLD.

A legújabb gumósfák.

1/2 millió szőlőültetvény.
Európai és amerikai szőlő és gyökéres szőlővesszők stb. Aranygyökér és művelési utasítás ingyen.

80.000 gyümölcsfa ültetvény.
1 millió gyümölcsfa-árvány. 1 millió előterítési csemeté. Sétálóutak. Díszesparkok. Rozsok. Bogyógyümölcsök stb.

EGYESÜLT FA- és SZŐLŐÜLTETÉSKIVÉLK FISCHEK ÉS TÁRSA, ÉS AMBROSI M.

RETHY BELA
APOTHEKER
PEMETE BONBONS
BÉKÉSCSABA
PREIS 60 Heller.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

Réthy-féle cukorkánál

Vásárlásánál azonban vigyázzunk és határozottan RÉTHY-félét kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van.

I doboz 60 fillér.

Csak RÉTHY-félét fogadjunk el!

Hirdetmény.

Van szerencsénk igen tisztelt részvényeseink tudomására adni, hogy a múlt év július 19-én kibocsátott részvényekre még hátralévő 70% befizetése f. év április 1-én kezdődik, mely időponttól kezdve a jegyzett részvények után minden hó 1-én 10%, illetve

részvényenkint 10—10 korona

fizetendő.

A befizetések a „Petrozsényi takarékpénztár r.-t.”-nál teljesítendő, a hol az ideiglenes elismervények az I. részlet befizetése után kiadatnak. —

Petrozsény, 1907 március 15.

Petrozsényi villamosági részvénytársaság.

Egy butorozott szoba

K I A D Ó

Özv. Gaáli Antalnénál Petrozsény.

Krausz József
óra, kerékpár, varógép és gramophon raktára -
PETROZSÉNY.

Óra, ékszerjavító műhely jótállás mellett.

GRAMOPHONOK kedvező fizetési feltételek mellett kaphatók. —

Választék legújabb felvételi gramophon lemezek és fonográf hengerekben. —

ELVÁLLAL acetylen világítás teljes berendezéseket jótállás mellett. —

Valamint azokhoz égők, üvegek és csapok mindig raktáron kaphatók. —

ÓRÁK és ÉKSZEREK legjutányosabb áron és jótállás mellett kaphatók. —

KERÉKPÁROK csakis jó és elsőrendű minőségűek, amik kedvező fizetési feltételek mellett kaphatók. —

Ugyisint ezekhez való alkatrészekből állandó nagy raktár van készletben. —

Szemüvegek, orrcsipek, továbbá hő- láz- és szeszmerők nagy raktáron.

Papir-, rajz- és írószerraktár.

Van szerencsém Petrozsény és vidéke n. é. közönségének tisztelt tudomására adni, hogy 1893. év óta fennálló **papirkereskedésemet** ezen szakba vágó cikkekkel dusan felszereltem s a legfokozottabb igényeket pontosan s a legjutányosabban kielégítem. **Tanszerek, rajz- és íróeszközök** nagy választékban állnak rendelkezésre s ezeket is legolcsóbban árusítom el. A legegyszerűbbtől a legfinomabbig: **irodapapírok, levélpapírok, névjegyek, eljegyzési kártyák** stb, kereskedésemben jutányos árban kaphatók.

KÖNYVNYOMDA.
Miközben a kultúra tért hódított a Zsilvölgyben, Petrozsényben **nyomdát** állítottam, majd hirlapot indítottam, hogy a sajtó erejével szolgáljam a hazafias törekvést. A kezdet nehézségeivel küzdve anyagi áldozatok meghozatalával tartottam fenn s oda fejlesztettem a nyomdát, hogy a legmészebb menő igényeket a legjutányosabban kielégíteni képes vagyok; miért is a n. é. közönség szíves támogatását kérem.

KÖNYVKÖTÉSZET.
A művelt közönség folyton fokozódó igényeinek kielégítését szem előtt tartva **könyvkötészetet** rendeztem be s ebbe a szakmába vágó munkákat teljesítését megelégedésre s a legjutányosabban elvállalom.

Tisztelettel:
FIGULI ANTAL.